

En trygg pension i en hållbar värld

Summering av 2014

KPA
PENSION

Innehållsförteckning

	Sidan
Det här är vår verksamhet.....	3
Hållbara pensioner ger resultat.....	4
Etiska kriterier och aktiv påverkan.....	6
Samarbete utifrån värderingar.....	9
Att mäta är att veta.....	11
Medarbetarna och miljön.....	12
Ekonomisk femårsöversikt.....	15

Det här är vår verksamhet

Vi är pensionsbolaget som kombinerar trygga pensioner med etiska placeringar. Våra kunder är både arbetsgivare och deras anställda inom kommuner och landsting.

Vi arbetar med försäkringar, kapitalförvaltning och pensionsadministration till kommunsektorn i Sverige och tar hand om tjänstepensionen för över en och en halv miljon kunder.

Utmärkande för våra kunder är att de jobbar inom yrken där de tar hand om och utvecklar andra människor i vård, skola och omsorg, eller inom andra viktiga samhällstjänster. På samma sätt som de tar ansvar för oss vill vi bidra till en positiv samhällsutveckling.

Vår uppgift är att se till att våra kunder får en trygg och etisk pension utan att det sker på någon annans bekostnad. Det ska gå hand i hand med vår vision; människor ska känna sig trygga i en hållbar värld.

De anställdas förvalsalternativ

Vi är förvalsalternativet för kommun- och landstingsanställda som inte gör ett aktivt val för tjänstepensionen. Vårt erbjudande består av traditionell försäkring och fondförsäkring.

Omfattande pensionsadministration

Vi hjälper kommunsektorns arbetsgivare att hantera deras pensionsåtaganden. Vårt utbud av tjänster spänner från förmedlingstjänst, beräkning och utbetalning av olika pensionsförmåner till beräkning och prognos av pensionsskulden.

Försäkringslösningar för arbetsgivare och deras anställda i den kommunala sektorn finns också i vårt utbud. Den kollektivavtalade tjänstegruppplivförsäkringen på det kommunala området omfattar drygt en miljon arbetstagare. Dessutom kan vi erbjuda en mängd tilläggstjänster inom vår konsult- och kursverksamhet.

Årliga kundnöjdhetsmätningar

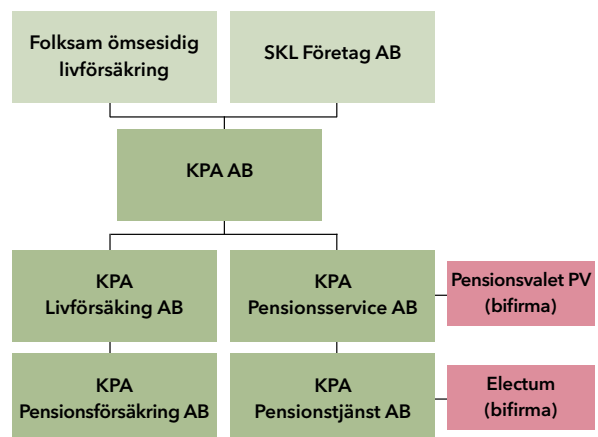
Ett av våra övergripande mål är att ha nöjda kunder. Vi har därför gjort kundnöjdhetsmätningar under många år. Mätningarna är ett betydelsefullt inslag i vårt ständiga förändrings- och förbättringsarbete.

Helhetsomdöme kundnöjdhet - arbetsgivare

	2014	2013	2012	2011	2010
% som har gett betygen 4-5 på en femgradig skala.	94	96	96	96	96

Vår organisation

KPA-gruppens organisation

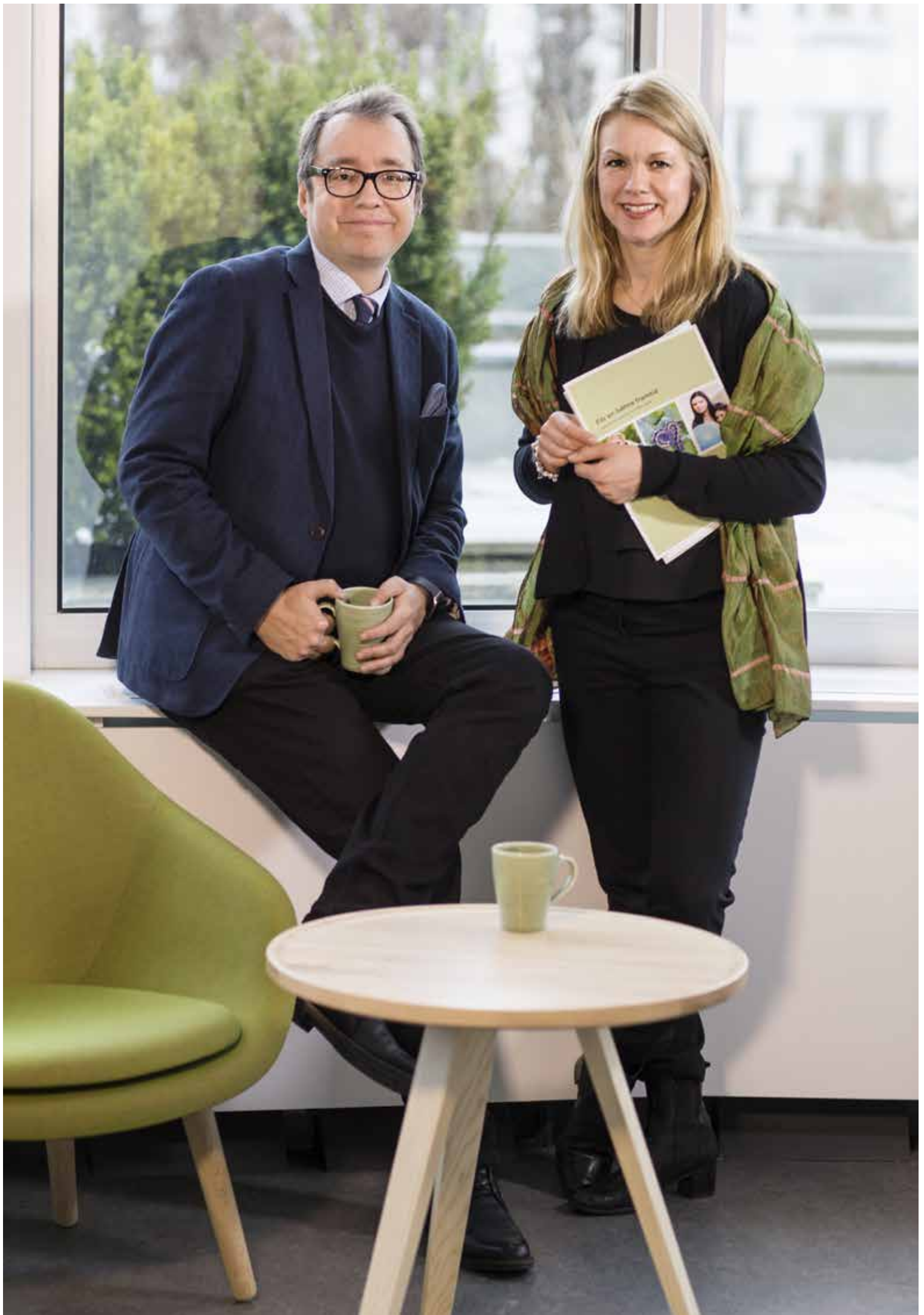

Ägarskap

Vi ägs till 60 procent av Folksam och till 40 procent av Sveriges Kommuner och Landsting. Ägarskapet gör att vi delar många gemensamma funktioner med Folksam, till exempel kapitalförvaltning och ansvarsfullt ägande. De gemensamma funktionerna är en del av vår hållbarhetsorganisation och är formellt underställda KPA Pensions företagsledning. Det arbete Folksam gör för hållbarhet är med andra ord även en del av KPA Pensions hållbarhetsarbete.

Vår affärsidé

KPA Pension erbjuder kundanpassade pensions- och försäkringslösningar främst till kommunsektorn. Vi kombinerar trygga pensioner med etiska placeringar.

Hållbara pensioner ger resultat

På KPA Pension arbetar vi aktivt med hållbarhet för att våra pensionssparare ska få en trygg och bättre framtid. Redan 1998 såg våra etiska placeringar dagens ljus och sedan dess investerar vi allt pensionskapital i företag som tar hänsyn till mänskliga rättigheter och miljö.

Vi investerar de pensionspengar vi förvaltar enligt etiska placeringskriterier. Det betyder att vi utesluter branscher som våra kunder inte vill ha sina pengar i och att vi påverkar företagen vi investerar i att ta ett större ansvar för människa och miljö. Vi var också först inom finansbranschen i Europa att bli miljö-certifierade enligt ISO 14001.

Så blir vi en stark etisk investerare

Pensionspengarna som vi förvaltar åt våra en och en halv miljon pensionssparare, är en viktig pusselbit när det gäller att leva upp till EUs klimatmål att begränsa den globala uppvärmningen till år 2050. Målet innebär att jordens temperatur inte ska öka med mer än 2 grader jämfört med förindustriell tid. Hur kan då vi som pensionsbolag bidra till att klimatmålet nås?

Jo, idag utesluter vi investeringar i över 100 bolag av olika miljöskäl. På www.kpa.se hittar du alla bolag vi har uteslutit och alla bolag som vi har investeringar i. Men för oss räcker inte det att bara utesluta. Vi ser till exempel enligt vår klimatanalys att det i vår portfölj är de stora svenska industriföretagen i vår portfölj som släpper ut mest koldioxid. Därför kommer vi att fortsätta påverka dem och kräva att energianvändningen sker på ett smartare sätt. Vi fortsätter också att vara en krävande aktör mot olje- och gasbolag som behöver ställa om till mer förnybara energikällor.

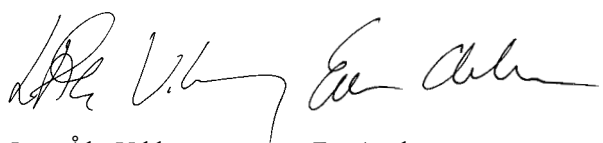
Miljöanalys visar våra investeringars koldioxidpåverkan

Vi förvaltar tryggt och etiskt våra kunders pensionspengar. Det visar inte minst miljöanalysen av alla de börsnoterade företag vi investerar i. Resultatet från miljöanalysfirman Trucost visade våren 2014 att de nordiska företag som vi investerar dina pensionspengar i bidrar till 46 procent mindre koldioxidutsläpp och de internationella företagen 29 procent mindre koldioxidutsläpp än företagen i jämförbara index.

Vi är bland de första pensionsbolagen i Sverige som öppet redovisar vår koldioxidpåverkan genom våra investeringar. Genom att fortsätta att granska och påverka företag, minskar vi långsiktigt klimatriskerna och därmed också risken för lägre avkastning.

Fler höjdpunkter från 2014

- KPA Pension utsågs till årets livförsäkringsbolag vid Insurance Awards 2014. Stark solvens, nöjda kunder och det mest hållbara företaget i branschen bidrog till förstaplatsen.
- Vi vann, Statens Tjänstepensionsverk, SPV:s utmärkelse Guldkanten för årets bästa insats inom pensionsinformation. Detta för satsningen på kundtjänst och pensionsinformation på 18 språk.
- När 9 000 personer bland Sveriges konsumenter fick rösta fram det mest hållbara varumärket i pensionsbranschen hamnade vi för tredje året i rad i topp i Sustainable Brands Index.
- Vi gick med i PRI (Principles for Responsible Initiative Montreal Carbon Pledge och är nu en av flera internationella investerare som offentligt har deklarerat att årligen mäta och publicera koldioxidutsläppen från våra noterade bolagsinnehav.
- Som företagspartner till Vi-skogen ordnade vi under året en tävling för våra pensionssparare där priset var en kunskapsresa till Vi-skogen i Uganda. Läs mer om resan längre fram i vår hållbarhetsredovisning.

Lars-Åke Vikberg
vd.

Eva Axelsson
hållbarhetschef.

Våra etiska kriterier

För att bidra till en hållbar framtid väljer vi placeringar enligt våra etiska kriterier. Vi har påverkande och uteslutande placeringskriterier.

Vi påverkar de företag vi investerar i att ta ansvar för miljö och mänskliga rättigheter och att arbeta mot korruption.

Vi utesluter verksamheter som inte stödjer vår vision om att människor ska känna sig trygga i en hållbar värld. Det betyder att vi inte investerar i

verksamheter som skadar människor och miljö, som vapen, tobak, alkohol och kommersiell spelverksamhet. Vi investerar i fastigheter och arbetar aktivt med hållbarhetsprogram för att till exempel sänka energianvändning.

Påverkan i praktiken

För oss och våra kunder är det viktigt att de bolag vi investerar i arbetar med hållbarhetsfrågor och tar ansvar för sin verksamhet och de som berörs av den. Därför använder vi vårt aktieinnehav för att påverka bolagen i frågor som rör människor och miljö.

Vi samarbetar också med andra svenska och internationella investerare och organisationer när vi försöker påverka företag att ta ansvar för människa och miljö. Tillsammans blir vi starka och sätter större press på de företag vi investerar i, att aktivt driva en förändring.

Vi granskade mer än 1 900 bolag

Vårt arbete med att påverka företag i hållbarhetsfrågor är dels inriktat på att minska de risker som är förknippade med miljöbrott, brott mot mänskliga rättigheter och korruption, dels på att få fler att se och utnyttja affärspotentialen i ett ansvarsfullt företagande. Arbetet sker bland annat genom aktiv bolagsstyrning. 2014 granskades verksamheten i 1 921 bolag med fokus på företagens prestationer avseende miljö och mänskliga rättigheter.

Tretton av våra tjugo största innehav kontaktades och möten genomfördes under året med sju av dessa.

Utöver detta identifierades 20 svenska företag som löpte störst risk att råka ut för incidenter inom miljö respektive mänskliga rättigheter. Av dessa träffade vi två och hade en genomgång av företagets risksituation. Granskningen har genom åren inneburit att flera företag strukturerat om och förbättrat sitt miljöarbete eller sitt sätt att arbeta med mänskliga rättigheter efter att vi fört en dialog med dem. Vi deltog dessutom på 37 årsstämmor, och ställde frågor till vd:ar och styrelser om företagets hållbarhetsarbete. Bolagsstämmorapporten finns på kpa.se

Några exempel där vi påverkat

En av de viktigaste delarna i vårt påverkansarbete handlar om att driva en dialog med de företag vi investerar i om frågor som miljö, arbetsförhållanden och korruption. Två företag som vi jobbat med och som varit särskilt uppmärksammade under 2014 är Stora Enso och TeliaSonera.

Stora Enso

Under 2014 framkom det att det förekom barnarbete i leverantörsledet i Stora Ensos verksamhet i Pakistan. KPA Pension har genom Folksamns funktion ansvarsfullt ägande under året träffat Stora Enso vid flera tillfällen samt deltagit vid en resa till Lahore, Pakistan, för att på plats ta del av den miljö och de utmaningar bolaget står inför. Likaså fick vi möjlighet att träffa några av de barn som tidigare arbetat med att samla in returpapper på soptippar och som nu satts i skola.

Vi vill försäkra oss om att Stora Enso stärker sina policies och riktlinjer inom företaget, samt gentemot underleverantörer och att arbetet går framåt. Dialogen fortsätter.

TeliaSonera

TeliaSonera har under flera år haft en koppling till frågeställningar om brott mot mänskliga rättigheter och korruption i samband dotterbolagsaktiviteter i Eurasien. KPA Pension genom funktionen ansvarsfullt ägande har därför haft en intensiv dialog med bolaget. TeliaSonera har undersökt och reviderat sin verksamhet med bland annat en reviderad uppförandekod och förstärkt intern kontroll. Bolaget har också utbildat personalen i hållbarhet och blivit transparenta mot marknaden beträffande hållbarhet.

Hösten 2014 deltog vi på en resa arrangerad av TeliaSonera till Kazakstan och Uzbekistan. Ingen av dessa unga länder är demokratiskt styrda och utmaningarna för TeliaSonera är därför stora. Bolaget har stärkt sin roll gentemot dotterbolagen och arbetar med att implementera en ansvarsfull företagsmodell.

KPA Pension och ett antal andra svenska investerare deltog i ett möte med telekomministeriet i Uzbekistan där yttrandefrihet och mänskliga rättigheter togs upp. TeliaSoneras ställning förstärktes av att 40 procent av aktieägarna var närvarande. KPA Pensions ägardialog med TeliaSonera kommer att fortsätta med samma fokus på mänskliga rättigheter och antikorrupktion, eftersom det trots stora framsteg fortfarande finns korrupsions- och barnarbetsproblematik i regionen.

Power Wind Partners

Förutom att föra en aktiv dialog med företagen vi investerar i väljer vi ibland alternativa placeringar vars inriktning bidrar till en hållbar framtid för människa och miljö. Ett exempel är Proventus Power Wind Partners (PWP) som KPA Pension och Folksam äger tillsammans med FAM. Bolaget äger sex landbaserade vindkraftparker som årligen kan producera 0,26 TWh el. Elproduktionen från de 47 vindkraftverken kan värma cirka 13 000 eluppvärmda småhus.

“Hållbarhetsfrågorna ska genomsyra allt kommunen gör”

Att låta pengar verka för ett etiskt och hållbart samhälle har varit KPA Pensions ledstjärna sedan 1990-talet. Nu följer allt fler av våra kunder efter och blir aktiva pådrivare i arbetet med att bygga ett hållbart samhälle. Ett bra exempel är Göteborg Stad som plockat upp möjligheten att låta inlånat kapital bygga en mera hållbar stad.

Men, när finanschef Magnus Borelius med kollegor inom Göteborgs Stad beslöt att ge ut en grön obligation för två år sedan hade de ingen aning om vilken uppmärksamhet det skulle väcka.

– Emissionen tog drygt 20 minuter, sedan fick vi stänga böckerna, säger han. Förutom att vi har kontaktats av kommuner och finansiella aktörer här hemma, hörde även internationella medier, universitet och regeringar av sig.

Den gröna obligationen är som vilket värdepapper som helst. Skillnaden är att investerarna vet att pengarna är öronmärkta för projekt som är miljö- och klimatsäkrade enligt ett grönt ramverk. Det blir en kedja av ömsesidig påverkan mellan investerare, utgivare och miljöprojekt.

Det är mycket som är nytt och oprövat med de gröna obligationerna. Eller, som Magnus Borelius kallar det ”en finansiell baby med många styvföräldrar”. Inte minst är återrapporteringen till investerarna viktig.

– Vi synliggör projekten i stadens årsredovisning och visar var pengarna går. Våldigt många investerare vill också tala om att man är med på våra obligationer. Det händer ju aldrig annars.

Politikerna i kommunstyrelsens arbetsutskott stödde helhjärtat obligationsplanerna från start. Tanken är nu att Göteborgs Stad ska ge ut en grön obligation om året. Inom staden diskuteras att på sikt byta ut hela innehållet i obligationsportföljen mot gröna värdepapper.

– Hållbarhetsfrågorna ska ju genomsyra allt kommunen gör, oavsett verksamhet. Det här är finansenshetens sätt att bidra till att staden når våra miljö- och klimatmål, förklarar Magnus Borelius.

Fakta: Gröna obligationer

Göteborgs Stad blev 2013 först i Norden och första kommun i världen att använda det ramverk för gröna obligationer som SEB utvecklat tillsammans med Världsbanken. Den första emissionen uppgick till 500 miljoner kronor, medan emissionen 2014 landade på 1,8 miljarder kronor.

Samarbete utifrån värderingar

Vi samarbetar och stödjer flera organisationer utifrån våra värderingar och vårt hållbarhetsarbete.

Vissa projekt och föreningar stödjer vi med pengar och engagemang. Andra organisationer har vi valt att ansluta oss till. Det innebär att vi strävar efter att följa de riktlinjer och värderingar som dessa organisationer har när vi placerar våra kunders pengar.

Vi samarbetar med följande organisationer

Svenska FN-förbundet

År 2008 inledde vi ett samarbete med Svenska FN-förbundet. Under 2014 har vi till största del valt att stödja kampanjen "Flicka" och uppropet mot barnäktenskap. På många håll i världen nekas flickor skolgång, utsätts för könsstympning och tvingas in i barnäktenskap. Svenska FN-förbundet vet att när flickor får tillgång till utbildning och stöd, så påverkas samhället i en positiv riktning. För alla. De vill därför med kampanjen "Flicka" öka kunskapen om flickors utsatta situation i världen och samla in pengar till utvalda FN-projekt som stärker flickors rättigheter och möjligheter.

Vänföretag med RealStars

Under 2014 blev vi vänföretag med RealStars. RealStars är en oberoende ideell organisation som verkar för en bättre värld fri från sextrafficking. Trafficking räknas numera som den näst största organiserade brottsligheten i världen och drabbar årligen miljontals människor. För oss är det naturligt att stödja arbetet mot en av de värsta kränkningarna av mänskliga rättigheter.

Företagspartner till Vi-Skogen

Sedan 1998 har vi planterat träd i Vi-skogen. Genom trädplanteringen når vi vårt mål att vara koldioxid-neutralt samtidigt som vi hjälper till att bekämpa fattigdom för småbönder i Afrika. Fram till 2014 har vi planterat 50 500 träd. Sedan 2014 planterar vi minst 6 000 träd per år i Vi-skogen.

Agroforestry får gården att grönska

Avskogningen i kullarna runt Mpigi i Uganda är ett faktum och bristen på träd leder till hunger och fattigdom. Trots det grönskar Saidat Nakayingas gård. Saidat och hennes man har genom Vi-skogen fått utbildning i agroforestry; att plantera träd och grödor tillsammans, att bygga vattendiken och att kompostera. Nu är jorden mycket bördigare och de ökade skördarna gör att familjen kan mätta sina egna magar och även sälja en del grödor från gården.

Vi är anslutna till följande organisationer

- Global Compact
- Principles for Responsible Investments, PRI
- Transparency International Sverige
- Carbon Disclosure Project
- Diversity Charter
- Sweden Green Building Council
- Swesif och Näringslivets miljöchefer

“Jag kan faktiskt göra skillnad”

Lena Lindström har ett stort engagemang för hållbar utveckling. Som mellanstadielärare har hon arbetat i en rad projekt med sina elever i ämnet. Men vilken påverkan hennes egna pensionspengar har fick hon själv en perspektivvidgande lektion i förra året.

– Jag hade knappt reflekterat över var jag har min tjänstepension. Jag hade heller inte aktivt valt KPA Pension. Jag tänkte nog som de flesta, att jag vill ha en trygg pension med bra avkastning. Men så här i efterhand kan jag inte vara gladare över att det är just KPA Pension som förvaltar mina pensionspengar, säger Lena Lindström som är anställd av Vännäs kommun som lärare.

Förra våren utlyste KPA Pension en tävling bland kunderna i kommuner och landsting där två vinnare skulle få följa med på en kunskapsresa till Uganda. KPA Pension har genom åren tillsammans med Vi-skogen planterat 40 000 träd vid Victoriasjön i ett område som hotas av torka, erosion och skyfall. Syftet

med resan var att följa upp arbetet med trädplanteringsprojektet, samtidigt som den gav KPA Pension möjlighet att engagera kunderna i hållbarhetsarbetet. Av omkring 800 tävlande blev Lena Lindström en av två vinnare som i höstas åkte till Uganda.

– Den globala klimatutmaningen och hur fattiga bönder redan drabbats av den blev väldigt konkret. Det var särskilt givande att besöka bönder som samarbetat med Vi-skogen kring skogsplantering och utbildning i trädjordbruk. Vi fick se lyckade exempel där skillnaderna i skördarna före och efter är tydliga, och hur det både förbättrar familjernas försörjning och klimatet, berättar Lena och fortsätter:

– Jag blev inspirerad och imponerad av arbetet KPA Pension och Vi-skogen gör. Jag blev glad av att se hur ett större bolag kan föregå med gott exempel. Dessutom inser jag att vi som enskilda människor också kan göra skillnad. Var mina pensionspengar hamnar känns efter den här resan väldigt viktigt.

Att mäta är att veta

Vi arbetar aktivt med att minska våra koldioxidutsläpp. Det har vi gjort sedan 1998 då vi som det första finansiella företaget i Europa miljöcertifierades enligt ISO 14001. Vi har kompenserat helt för våra egna utsläpp sedan 2003.

Vår egen miljöpåverkan kommer främst från resor och uppvärmning av lokaler. 2014 års sammanställning visar en ökning av koldioxidutsläpp från resor och fjärrvärme på 30 procent netto, motsvarande 39 ton. Det beror främst på ökade utsläpp från tjänsteresor med flyg, som uppgår till 33 ton. Ökningen av flygresor beror främst på en längre utlandsresa. Positivt är att bilresandet har minskat med 11 procent, och att andelen tjänsteresor med tåg nästintill har dubblats.

Uppvärmning genom fjärrvärme ger låga utsläpp

Vi bedriver vår verksamhet i en fastighet som är klassad som "Green Building" vilket innebär minskad energiförbrukning med 25 procent jämfört med kraven i Boverkets byggregler. Våra lokaler värms upp med fjärrvärme som till stor del produceras av biobränslen. All den el vi förbrukar i fastigheten kommer från vindkraft.

Resepolicy för tjänsteresor

Eftersom våra kunder finns i hela Sverige är tjänsteresorna av naturliga skäl det som skapar mest koldioxidutsläpp. I vår resepolicy har vi tydliga riktlinjer för hur tjänsteresor ska göras. Det innebär i korthet att alla inrikesresor kortare än 60 mil och med en restid på maximalt 4 timmar görs med tåg och inte med flyg.

Utsläppskompensation genom trädplantering

Målet för KPA Pensions kontorsverksamhet är att minska utsläppen av växthusgaser, och att vi som företag ska vara koldioxidneutralt. Vi har identifierat uppvärmning och transporter som de viktigaste

källorna för utsläpp av koldioxid, och det är också dem vi aktivt arbetar med för att reducera och hålla på låga nivåer. Vi kompenserar de faktiska utsläpp som verksamheten ger upphov till med det dubbla, genom att årligen plantera träd i Vi-skogen.

Årlig miljörapport

Varje år kontrolleras vårt miljöarbete av Det Norske Veritas. I samband med deras miljörevision följer vi upp vårt arbete i en rapport. Rapporten hittar du på www.kpa.se.

Klimatgranskat sparande

Under förra året gav vi miljöanalysfirman Trucost i uppdrag att analysera alla börsnoterade företag vi investerar i. Analysen visade att våra nordiska investeringar innehåller 46 procent mindre koldioxid och de internationella 29 procent mindre koldioxid än jämförbara investeringar. Den omfattande analysen visar på att det för KPA Pension inte är de stora olje och gasbolagen som ger det största bidraget till utsläppen utan industrier och infrastruktur. Genom våra analyser kommer vi att kunna påverka de företagen som släpper ut mest och sätta en långsiktigt trygg och klimatsmart strategi för våra investeringar.

Vi är bland de första pensionsbolagen i Sverige som öppet redovisar vår koldioxidpåverkan genom våra investeringar. Genom att fortsätta att granska företagen kan vi driva på och ytterligare påverka dem i deras miljöarbete för att på lång sikt minska klimatriskan.

Medarbetarna och miljön

I KPA Pension arbetar vi för en hållbar framtid genom att ta ansvar för människa och miljö. Självklart gäller det också våra egna medarbetare och KPA Pension som arbetsplats. Den senaste miljöenkäten visar att medarbetarnas totala tilltro till vårt miljöarbete är större än någonsin.

Varje år genomför vi två medarbetarenkäter. En fokusundersökning som bland annat tar tempen på medarbetarengagemang och arbetsmiljö samt en miljöenkät som följer upp medarbetarnas syn på KPA Pensions miljöarbete.

Hög trivsel trots mindre tid för återhämtning

Trivseln med arbetet och arbetssituationen har ökat stort från föregående år och får höga omdömen i fokusundersökningen. 85 procent av de svarande ger 4 och 5 i betyg på en femgradig skala. Arbetsmiljö och hälsa har fortsatt positiva siffror, men jämfört med 2013 anser något färre att det finns tid för återhämtning efter perioder av hög arbetsbelastning.

Vi lever som vi lär

Miljöenkäten visar att så många som 96 procent av medarbetarna tycker att KPA Pension tar hänsyn

till miljön i det dagliga arbetet. Siffran är den högsta sedan mätningarna startade 1999.

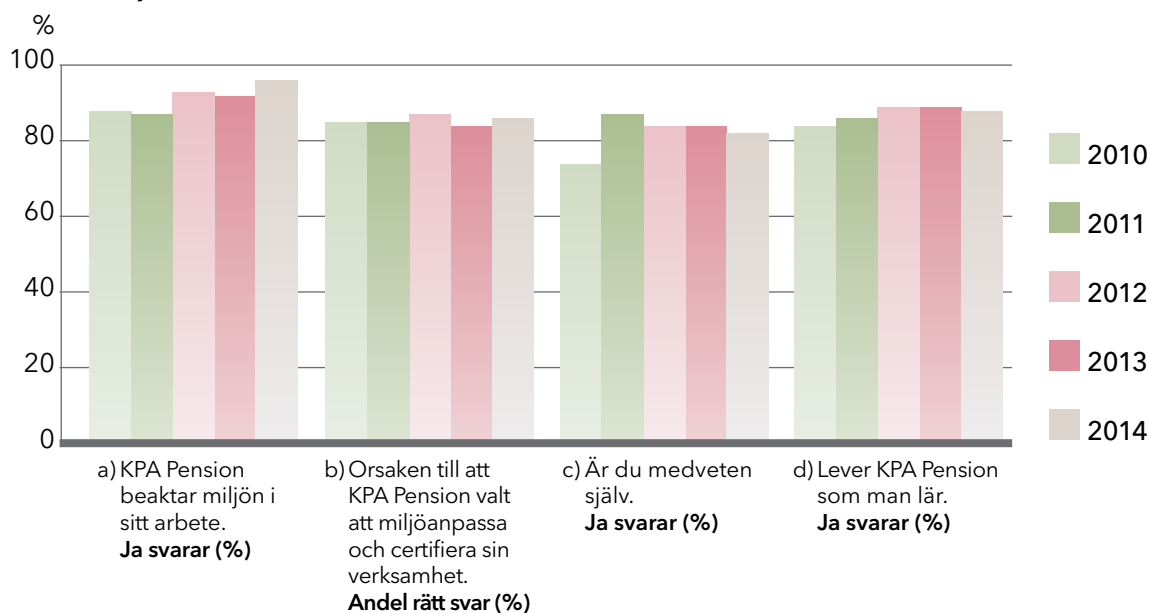
En stor andel av medarbetarna, 88 procent, anser att vi ställer lika höga miljökrav på oss själva som på våra leverantörer och de företag som vi investerar pensionspengarna i.

Vad gäller medarbetarnas syn på sin egen miljömedvetenhet så är den siffran fortsatt hög, även om andelen har minskat något jämfört med föregående år. Antalet medarbetare som känner till varför KPA Pension aktivt arbetar med miljöfrågor har ökat med fyra procent.

Viktigast att bara ha miljöriktiga investeringar

Enkäten ger ett tydligt svar om vilket miljöargument som är viktigast för medarbetarna. 69 procent av alla svarande tycker att det är viktigast att vi fortsätter att bara investera i företag som aktivt arbetar med att minska sin negativa miljöpåverkan.

Resultat miljöenkät 2010 - 2014 (%)

Personálnyckeltal

Medarbetare	2014	2013	2012	2011	2010
Antal medarbetare	146	137	116	194	292
varav kvinnor (procent)	66	63	59	63	61
varav män (procent)	34	37	41	37	39
Medelålder	49,0	49,6	48,8	48,0	47,0
Antal chefer	15	15	16	24	36
varav kvinnor (procent)	47	40	38	46	47
varav män (procent)	53	60	62	54	53
Personalomsättning (procent)	4,8	4,4	6,0	8,9	5,6

Åldersfördelning (procent)	2014	2013	2012	2011	2010
-29 år	2,7	2,2	3,5	3,1	3,4
30-39 år	17,8	16,8	17,2	20,1	24,7
40-49 år	28,8	29,2	29,3	32,5	32,2
50-59 år	32,9	35,8	36,2	34,0	30,1
60 år -	17,8	16,1	13,8	10,3	9,6

Anställningsform (procent)	2014	2013	2012	2011	2010
Tillsvidareanställda	99	99	98	100	99
Visstidsanställda	1	1	2	0	1
Heltidsanställda	92	91	96	88	87
Deltidsanställda	8	9	4	12	13

Kvinnor - Könsfördelning styrelser och ledning (procent)	2014	2013	2012	2011	2010
Styrelse	53	43	36	36	12
VD och övriga befattningshavare	25	20	20	33	33

Män - Könsfördelning styrelser och ledning (procent)	2014	2013	2012	2011	2010
Styrelse	47	57	64	64	88
VD och övriga befattningshavare	75	80	80	67	67

Total sjukfrånvaro 2014 (2013) i procent			
Ålder	Män	Kvinnor	Totalt
- 29 år	0,0 (0,6)	0,8 (1,6)	0,4 (0,9)
30-49 år	2,1 (1,1)	7,4 (2,2)	5,7 (1,8)
50 år -	2,5 (2,5)	3,6 (3,4)	3,2 (3,0)
Totalt	2,2 (1,8)	5,3 (2,8)	4,2 (2,4)

Varav långtidssjukfrånvaro 2014 (2013) i procent			
Ålder	Män	Kvinnor	Totalt
- 29 år	0,0 (0,0)	0,0 (0,0)	0,0 (0,0)
30-49 år	6,1 (0,0)	41,3 (4,0)	37,1 (3,0)
50 år -	4,6 (0,6)	60,6 (44,5)	44,7 (30,3)
Totalt	5,2 (0,6)	47,9 (29,7)	40,1 (21,0)

Ekonomisk femårsöversikt

KPA Pensions verksamhet består övergripande av två delar, pensionsadministration och försäkring.

Pensionsadministration

Resultatet i verksamheten för pensionsadministration påverkas av hur mycket avgifter (administrationsintäkter) som betalas in av arbetsgivarna och hur stora kostnader som KPA Pension har för att utföra dessa administrativa uppdrag från arbetsgivarna.

Försäkring

I Försäkringsverksamheten, övergripande, påverkas resultatet under året av: hur mycket pengar som betalas in (premier), vilka kostnader som KPA Pension har haft (driftskostnader), hur mycket skatt KPA Pension betalar in till staten (skatt), hur mycket ersättning till efterlevande och ålderspensionärer som har betalats ut (försäkringsersättningar), hur värdet på de finansiella tillgångarna har förändrats inklusive utdelningar (kapitalavkastning), samt hur värdet idag på de utbetalningar som ska ske i framtiden har förändrats (förändring försäkringstekniska avsättningar).

Den ekonomiska femårsöversikten hittar du på sidan 16-19.

Ekonomiska nyckeltal

Förvaltad kapital (mkr)	2014	2013	2012	2011	2010
KPA Livförsäkring AB	4 972	4 822	4 608	4 645	4 520
KPA Pensionsförsäkring AB, Trad	122 828	101 730	87 535	76 871	68 687
KPA Pensionsförsäkring AB, Fond	7 407	6 776	5 233	4 523	4 510
Direkt fondsparande och PPM	2 843	2 593	2 395	2 074	2 031
Summa försäkringsrörelsen	138 050	115 921	99 772	88 113	79 748

Förvaltningskostnadsprocent	2014	2013	2012	2011	2010
KPA Livförsäkring AB	0,6	0,3	0,5	0,5	0,4
KPA Pensionsförsäkring AB, Trad	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3

Förvaltningskostnadsprocent: Driftkostnadernas andel (%) av förvaltad kapital (placeringstillgångar). Visar hur stor del av allt sparande som går till att täcka försäkringsbolagets kostnader.

Solvenskvot	2014	2013	2012	2011	2010
KPA Livförsäkring AB	6,5	6,4	6,6	6,9	6,2
Solvensgrad	2014	2013	2012	2011	2010
KPA Pensionsförsäkring AB, Premiebestämd	166%	172%	150%	143%	186%

Solvensgrad: Förhållandet mellan bolagets tillgångar (minskade med finansiella skulder) och försäkrings- tekniska avsättningar gjorda för att täcka framtida försäkringsåtaganden.

Driftkostnadsprocent	2014	2013	2012	2011	2010
KPA Livförsäkring AB	6,9	4,7	6,2	4,8	3,8
KPA Pensionsförsäkring AB, Trad	2,6	2,5	2,9	3,5	3,1

Driftkostnadsprocent: Driftkostnadernas andel (%) av premieinkomster. Visar hur stor del av spararnas premier som går till att täcka försäkringsbolagets kostnader.

Totalavkastning i %	2014	2013	2012	2011	2010
KPA Livförsäkring AB	9,6%	7,2%	6,4%	4,8%	4,5%
KPA Pensionsförsäkring AB, Trad	13,3%	8,2%	7,2%	5,6%	8,2%

Totalavkastning: Summan av direktavkastning (efter avdrag för förvaltningskostnader) samt realiserade och orealiserade värdeförändringar på placeringstillgångarna).

KPA Pensions kunder i siffror

	2014	2013	2012	2011	2010
Tjänstepension KAP-KL individuell del	1 350 000	1 280 000	1 230 000	1 160 000	1 120 000
Pensionärer	520 000	480 000	465 000	450 000	435 000

Verksamheten i siffror

Skapat ekonomiskt värde (mkr)

Premieinkomst	2014	2013	2012	2011	2010
KPA Livförsäkring AB	245	341	336	499	482
KPA Pensionsförsäkring AB, Trad	10 172	9 889	7 713	6 664	6 335
KPA Pensionsförsäkring AB, Fond*	403	411	424	431	499
Summa försäkringsrörelsen	10 820	10 641	8 472	7 595	7 316

Administrationsintäkter	2014	2013	2012	2011	2010
KPA Pensionservice AB	220	211	211	200	176
Summa administrativ verksamhet	220	211	211	200	176

Kapitalavkastning netto i försäkringsrörelsen	2014	2013	2012	2011	2010
KPA Livförsäkring AB	452	326	293	212	203
KPA Pensionsförsäkring AB, Trad	15 270	8 378	6 214	3 969	5 021
KPA Pensionsförsäkring AB, Fond*	1 246	1 106	517	-364	249
Summa försäkringsrörelsen	16 968	9 810	7 024	3 817	5 473

* Värdeförändring där försäkringstagaren bär placeringsrisken.

Distribuerat värde (mkr)

Driftskostnader	2014	2013	2012	2011	2010
KPA Livförsäkring AB	-17	-16	-21	-24	-18
KPA Pensionsförsäkring AB, Trad	-266	-248	-221	-232	-197
KPA Pensionsförsäkring AB, Fond	-12	-10	-11	-11	-10
KPA Pensionservice AB	-214	-219	-190	-187	-157
Summa driftskostnader	-509	-493	-443	-454	-382
- varav personalkostnader	-109	-116	-118	-173	-228

Försäkringsersättningar	2014	2013	2012	2011	2010
KPA Livförsäkring AB	-339	-326	-344	-359	-367
KPA Pensionsförsäkring AB, Trad	-2 793	-2 054	-1 792	-1 547	-1 272
KPA Pensionsförsäkring AB, Fond	-410	-265	-213	-175	-236
Summa försäkringsrörelsen	-3 542	-2 645	-2 349	-2 080	-1 875

Förändring försäkringstekniska avsättningar	2014	2013	2012	2011	2010
KPA Livförsäkring AB	-189	-204	-92	158	385
KPA Pensionsförsäkring AB, Trad	-14 217	-792	-4 318	-17 075	-2 464
KPA Pensionsförsäkring AB, Fond	1 215	1 237	706	-9	-613
Summa försäkringsrörelsen	-13 191	241	-3 704	-16 925	-2 691
Skatter	-30	-36	-10	-84	-159

Återstående ekonomiskt värde (mkr)

Årets resultat i försäkringsrörelsen	2014	2013	2012	2011	2010
KPA Livförsäkring AB	90	101	44	197	416
KPA Pensionsförsäkring AB, Trad	6 627	13 897	6 816	-8 473	7 180
Summa försäkringsrörelsen	6 717	13 998	6 860	-8 277	7 596

Årets resultat i administrativa verksamheter	2014	2013	2012	2011	2010
KPA Pensionservice AB	1	1	12	2	8
Summa administrativ verksamhet	1	1	12	2	8

* Per 2008-12-30 är KPA Fondförsäkring AB fusionerat med KPA Pensionsförsäkring AB.

** Värdeförändring där försäkringstagaren bär placeringsrisken.

Vårt hållbarhetsarbete tar avstamp i vår vision om en trygg pension i en hållbar framtid och i våra kunders värderingar. För dem är det viktigt med en trygg pension, men inte på bekostnad av andra.